

«Мерей»жекеменшік балабақшасы

«Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес»
хаттамалары

2024-2025 оқу жылы

Баяндама

«Сыбайлас жемқорлық пен күрес жолы»

Директор: Дегениязова С.Д.

Баяндама

«Сыбайлас жемқорлыққа пен күрес жолы»

Сыбайлас жемқорлықпен күрес мәселелері кез-келген мемлекет үшін өзекті проблемалардың бірі.

Қазіргі кезде сыбайлас жемқорлық әлемнің кез келген елінде оның саяси дамуына байланыссыз, оның ішінде Қазақстанда да, әлеуметтік құбылыс ретінде өмірін жалғастырып келеді, ол тек ауқымдылығымен ғана ерекшеленеді. Сыбайлас жемқорлық әлеуметтік-экономикалық даму үдерісін, нарықтық экономиканың құрылуын, инвестициялар тарту процесін тежейді. Демократиялық мемлекеттің саяси және қоғамдық институттарына кері әсерін тигізеді, елдің болашақ дамуына елеулі қауіп төндіреді. Қазақстанның мемлекеттік саясатының негізгі басымдықтарының бірі сыбайлас жемқорлықпен күрес болып табылады.

Қазақстан Республикасының «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» заңында сыбайлас жемқорлыққа мынадай анықтама берілген: бұл – «...жеке түрде немесе делдалдар арқылы мүліктік игіліктерді заңсыз алу және мемлекеттік қызмет атқарушы тұлғалардың, сондай-ақ оларға теңестірілген тұлғалардың өз лауазымдық өкілеттіктері мен өкілеттеріне қатысты мүмкіндіктерін мүліктік пайда табу үшін жеке басына пайдалануы, сондай-ақ аталмыш тұлғаларға жеке және заңды тұлғалардың көрсетілген игіліктер мен жеңілдіктерді құқыққа қайшы түрде пара ұсыну жолымен сатып алуы». БҰҰ-ның құжаттарында қолданылатын жемқорлық терминінің халықаралық-саяси анықтамасы мынадай деп берілген: сыбайлас жемқорлық – бұл мемлекеттік билікті жеке бас пайдасы үшін, үшінші бір тұлғалар мен топтардың мақсаты үшін асыра пайдалану.

Елімізде сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес мәселелерін реттейтін Қазақстан Республикасының Қылмыстық Кодексі, Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодексі, Еңбек кодексі, «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» Заңы, Қазақстан Республикасы Президентінің Жарлығымен бекітілген Қазақстан Республикасының мемлекеттік қызметшілерінің Ар-намыс кодексі негізгі нормативтік құқықтық актілері болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрестің негізгі қағидалары мыналар;

1. Заңның және соттың алдында баршаның теңдігі, сыбайлас жемқорлыққа қарсы күресте өте маңыздысы қағидалардың орындалуы және іске асырылуы. Өкінішке орай бұл заң біреулерге дұрыс, біреулерге жұмыс жасамайды. Сонымен бірге жеке судьялар, құқық қорғау органдарының мемлекеттік қызметкерлері де сыбайластық жемқорлыққа ұшыраған.
2. Мемлекеттік және қоғамдық бақылаудың мемлекеттік органдардың қызметінің заңға сүйенетін регламентін, заңдылығын және жариялылығын қамтамасыз етуі.
3. Мемлекеттік ақпараттың құрылымы, кадрлік жұмысты жетілдіру және мәселелердің шешімін жеке және заңды тұлғалардың құқық және заңды түрде мүдделеріне қатысты заң құру.

Осы аталған саладағы қабылданған Заңнамалардың басты мақсаты – азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын қорғауға, сыбайлас жемқорлық көріністерінен туындайтын қауып қатерден республиканың ұлттық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге, осыған байланысты құқық бұзушылықтың, қылмыстың алдын алу, анықтау, олардың жолын кесу және ашу, олардың зардаптарын жою және кінәлілерді тиісті жауапқа тартумен қатар, демократиялық негіздерді, мемлекеттік басқарудағы жариялылық пен бақылауды кеңейтуге халықтың мемлекет пен оның құрылымдарына деген сенімдерін нығайтуға, білікті мамандарды мемлекеттік қызметке кіруге ынталандыруға, мемлекеттік міндеттерді атқаратын адамдардың риясыз адалдығы үшін жағдайлар жасауға бағытталғаны жөнінде атап өту қажет. Сыбайлас жемқорлықпен күрес мәселелері кез-келген мемлекет үшін өзекті проблемалардың бірі. Барлық елдерде оның трансұлттық сипаты танылып, оған қарсы экономикалық, құқықтық және басқада шаралар қолданылуда.

Қорытынды сөзім, салық төлеушілер мен салық органдарының қызметкерлері сыбайлас жемқорлыққа қарсы біріге күрес жасап жоғарыда айтылып кеткен қағидаларды орындап, кемшіліктерді болғызбауы керек.

Дөңгелек үстел
«Сыбайлас жемқорлық пен күрес жолы»
Хаттама №2

Қатысушылар: педагогикалық құрамы

Тақырыбы: «Сыбайлас жемқорлық пен күрес жолы»

Мақсаты: Қоғамның әртүрлі орталарындағы сыбайлас жемқорлықтың алдын – алу, профилактикалық жұмыстарын насихаттау; сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы заңдарды негізге ала отырып, құқықтық мағлұмат беру, білімдерін дағдыландыру.

Балабақша директор Дегениязова С.Д.. сөз алды, Сыбайлас жемқорлық-әдетте лауазымды адамның өзінің билік өкілеттіктері мен оған сеніп тапсырылған құқықтарын, сондай-ақ осы ресми мәртебеге байланысты билікті, мүмкіндіктерді, байланыстарды жеке басының пайдасы үшін заңға және моральдық көзқарасқа қайшы пайдалануды білдіретін термин.

Қоғамдағы лауазымдық өкілеттілікті асыра пайдалануды, билік етуді немесе лауазымдық өкілеттілікті арттыру, қызметтік жалғандық, сеніп тапсырылған мүліктерді ұрлау және иелену, біле тұра өтірік айғақ көрсетуді, куәларды, жәбірленушілерді немесе сарапшыларды сатып алу, сот шешімдерін, үкімдерін және басқаларды лауазымдық тұлғалардың орындамауы, сыбайласқан байланыстарды қолдау жиі кездесетінін көрсетіп отыр.

Қарапайым түсінік бойынша бәрінен бұрын сыбайлас жемқорлықты мемлекеттік қызметпен байланыстырады. Бар беталысқа қарамастан және басқа салада – үкімет билігі және жеке кәсіпкерлердің әкімшілігі сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманы таратуда – мемлекеттік лауазымдық тұлғалар арасында сыбайлас жемқорлықпен күресуге бағытталған заң аса егжей – тегжейлі әзірленген. Шынында да мемлекеттік қызметшілер анағұрлым ауқымды дискрециялық өкілеттілікті иелене және көбінде бақылаусыз әрекет ете отырып, өз мүдделерінде және мемлекеттік мүддесіне қарамастан лауазымдық мансаптығын қолданудың барлық мүмкіндігін иелене алады.

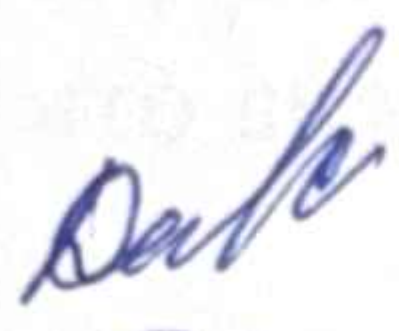
ҚР «Сыбайлас – жемқорлықпен күрес туралы» заңы сыбайлас – жемқорлыққа келесідей анықтама береді. Ол: «...мемлекеттік міндеттерді орындайтын адамдар, сондай – ақ соларға теңелген адамдар, тікелей өзі немесе делдал арқылы өздерінің лауазымды құзыреттерін және онымен байланысты мүмкіншілікті немесе өз құзыреттерін басқаша пайдаланып мүліктік пайда алу үшін заңмен қарастырылмаған мүліктік жайлылықты және артықшылықты қабылдау, сондай – ақ жеке және заңды тұлғалармен аталмыш жайлылықты және артықшылықты оларға заңсыз беруге осы адамдарды парамен сатып алу».

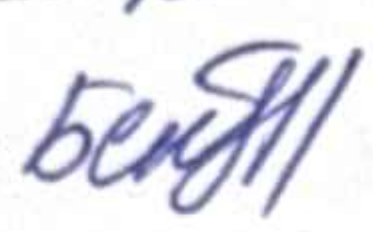
Сыбайлас жемқорлықпен күрестің негізгі қағидаларын сақтау және жүзеге асыру сыбайлас – жемқорлықпен күресте өте маңызды.

Қазақстанда сондай – ақ сыбайлас жемқорлық үшін қылмыстық, тәртіп, әкімшілік жауапкершілікті реттейтін арнайы нормативтік – құқықтық актілер де қабылданды.

Қоғам дамуының жаңа жолын тандап, уақыттан туындаған әр түрлі кеселдермен айығуды міндет етіп қойдық. Әрине, біздің қоғамда сыбайлас жемқорлыққа орын жоқ. Қоғамның барлық күш-жігерін біріктіріп, осы дерттің одан әрі ушықпауы үшін оны тоқтатудың барлық амалдарын қолдану арқылы ғана бұл құбылысқа тиімді түрде қарсы тұруға болады.

Құрметті әріптестер, әрқашанда адамдық жақсы қасиеттерді сақтап, мақсатты нәтижелерге жету үшін, өз мүмкіншіліктеріңмен жетуге тырысындар.

Төрайымы: Дегениязова С.Д.

Хатшы: Бекмағамбетова Т.

ЖШС «Амирхан балабақшасы» Жаңаөзен қаласындағы филиалы

Тақырыбы:

**«МДҰ педагогикалық ұжымының сыбайлас жемқорлыққа қарсы»
Әдіскер: Бекмағамбетова Т.Т.**

Тақырыбы:

«МДҰ педагогикалық ұжымының сыбайлас жемқорлыққа қарсы»

Жас ұрпақ арасында сыбайлас жемқорлыққа қарсы сананы қалыптастыру бойынша ағартушылық және тәрбие жұмыстар қазақстандық қоғам өмірінің әр түрлі саласында сыбайлас жемқорлықты тудыратын және тамақтандыратын себептер мен жағдайларды жою (азайту) жөніндегі мемлекеттік сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясатының бөлігі болып табылады.

Азаматтық қоғамды нығайту мен дамытудың қажеттілігі, құқықтық тұрғыдан сауатты азаматтарды тәрбиелеу, азаматтық құқықтары мен міндеттері туралы қажетті білімі бар, бұл білімді күнделікті өмірде қолдана алатын, сыбайлас жемқорлық көріністерін олардың азаматтық құқықтарын бұзу және осы құқықтарды қорғауға дайын болу Қазақстанда кезек күттірмейтін міндетіне айналуға.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім мен тәрбие педагогикалық кең мағынада - бұл арнайы ұйымдастырылған, құндылықтық көзқарасты қалыптастыру мақсатында мақсатты және бақыланатын әсер, сыбайлас жемқорлыққа қарсы сананы қалыптастыру және қабілеттерін дамыту, сыбайлас жемқорлыққа қатысты жастар арасында азаматтық позицияны дамыту қажет.

Педагогикалық тар мағынада - бұл сыбайлас жемқорлықпен күресті ұйымдастыруға бағытталған мамандандырылған оқу - ағарту жұмысының процесі мен нәтижесі.

Тұлғаның сыбайлас жемқорлыққа қарсы санасын қалыптастыру-үздіксіз процесс, оның негізгі бағыттары:

- 1) сыбайлас жемқорлыққа қарсы құндылықтарды енгізу ;
- 2) сәйкес моральдық сенімдерді, қасиеттер мен сезімдерді қалыптастыру;
- 3) қажетті моральдық қажеттіліктер мен әдеттерді дамыту.

Бұл бағыттар сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім берудің міндеттері болып табылады.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім мен тәрбиенің мәні қоғамның сыбайлас жемқорлыққа қарсы талаптарын әрбір оқушының ішкі құндылықтары мен сенімдеріне аудару. Олар осындай болғаннан кейін, оның кейінгі өмірінде сенімді компас болады. Бұл тұрғыда сыбайлас жемқорлыққа қарсы білім мен тәрбиені екі жақты процесс деп айтуға болады. Бір жағынан, білім алушылардан тиісті моральдық идеал туралы, моральдық және әдепсіз мінез - құлық, моральдық принциптер мен нормалар туралы қажетті білім мен түсінік қалыптастырады деп болжанады. Екінші жағынан, сыбайлас жемқорлыққа қарсы тәрбие адамның бойында өзі қабылдаған және сіңірген адамгершілік сана элементтеріне сәйкес әрекет ету мен әрекет етуге терең ішкі қажеттілікті қалыптастырудан тұрады.